

e-Bubbels uit Filosofenfontein

15 december 2023

Voorwoord

Beste lezers,

December kent van nature donkere dagen. De vele oorlogen, veraf en dichterbij, versterken nog de donkere sfeer. In deze advent kijken we allen - hopen op vrede - reikhalzend uit naar het Licht in de kerststal, sterk weergegeven in de Nativity Scene van Pranas Domsaitis.

Aan iedereen een vredig, gezellig kerstfeest en een gezond, vreugdevol 2024 toegewenst.

Graag jouw bijdragen voor het volgende nummer insturen voor 4 februari 2024 naar

info@filosofenfontein.be.

Veel leesplezier,

Marie-Josée en Jacqueline

Inhoudstafel met links

Voorwoord.....	2
Inhoudstafel met links.....	2
Info van de FF-gemeenschap.....	3
Kerstviering in Filosofenfontein.....	3
Activiteiten in de volgende twee maanden.....	3
De Toekomst van de Kapelgemeenschap van Filosofenfontein.....	4
Liednamiddag op zondag 17 december in Filosofenfontein.....	5
Studiedag over het Marcusevangelie - Geert Van Oyen: kort verslag.....	5
Leerhuis over het Marcusevangelie.....	6
‘Geweld, God, Bijbel’ - Hans Ausloos: samenvatting voordracht en boekbespreking.....	7
Avondprogramma op dinsdag 23 januari 2024.....	9
Filosofenfontein advocaat voor het klimaat: een blik achteruit en vooruit.....	10
Space for Grace-project.....	12
Agora: Journalist Erik De Smet over zijn ervaringen rond de synode in Rome.....	12
Ontmoeting met moslims uit de Hizmet-beweging.....	12
Afsluiting van de rubriek Space for Grace met een SWOT-analyse.....	13
Mijmeringen van kapelgangers.....	16
Kerstverhaal.....	16
Oud zijn = Er is niets aan de hand.....	17
e-Kaarsje.....	18
Op e-Pero bij	19
Gods volk onderweg: mens sana in corpore sano.....	21
Informatie en interessante weetjes.....	22
Boekbespreking: ‘Is de mens slecht? Essay over goed en kwaad’ - Reginald Moreels.....	22
Kerst beleven in Greccio.....	23
Nieuws van Amnesty International.....	23
Missing Peace: een puzzel met een missend stukje voor SOS Kinderdorpen.....	24
Vacatures Welzijnszorg.....	25
En tot slot.....	26

Info van de FF-gemeenschap

Kerstviering in Filosofenfontein

Zondagmorgen 24 december is er **geen** viering om 10.30 uur.

Zondagavond 24 december start de **kerstviering om 21 uur**.

Maandag 25 december (kerstdag) is er **geen** viering om 10.30 uur.

Activiteiten in de volgende twee maanden

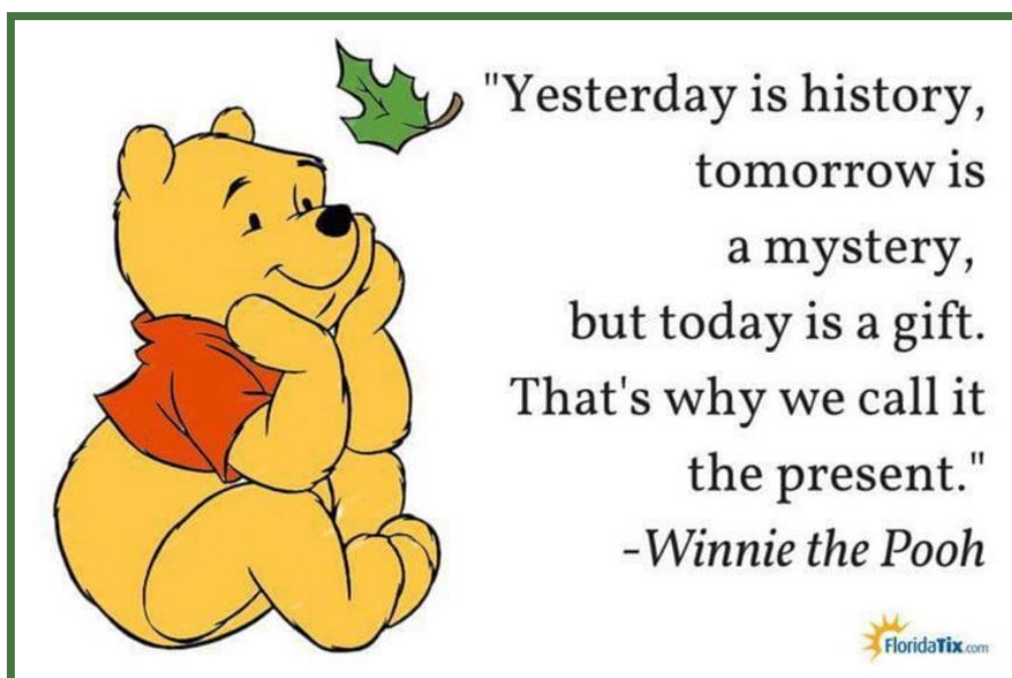
- **Zondag 17 december:** Liednamiddag rond Oosterhuis om 15 uur in Filosofenfontein.
- **Zaterdag 23 december:** Bibliodrama 'Kerst beleven in Greccio' om 10 uur in de parochiezaal van de Sint-Franciscuskerk, Tiensesteenweg, Leuven.
- **Zondag 7 januari:** Jaarlijkse (december)schrijfactie Amnesty International in Filosofenfontein, aansluitend bij de viering.
- **Zondag 14 januari:** Agora rond het synodaal proces in Filosofenfontein, aansluitend bij de viering.
- **Dinsdag 23 januari:** Avondprogramma: Luc De Saeger over de brief van Paulus aan de Galaten om 20 uur in Filosofenfontein.
- **Zaterdag 27 januari:** Leerhuis rond Marcus van 10 tot 12 uur - eerste in een reeks van drie in de Sint-Antoniuserkerk, Léon Schreursvest 33, Leuven.

Meer info in verband met deze activiteiten vind je verder in dit nummer en ook in de kalender op onze website

<https://www.filosofenfontein.be/component/eventbooking/kalender-fifo>.

Terug naar inhoudstafel

De Toekomst van de Kapelgemeenschap van Filosofenfontein

door Frank Cuypers en Jean-Pierre Rammant

De werkgroep 'Toekomst van Filosofenfontein' bracht op 24 september 2023 tijdens een bijzonder kerkberaad verslag uit over de stand van zaken en de werkzaamheden sinds de start na de denkdag van 30 april 2022.

Een belangrijk nieuw feit bij het uitwerken van de toekomstplannen, is de recente aankondiging door de Orde van de Dominicanen, dat het domein van Filosofenfontein een nieuwe bestemming krijgt. Het plan daarvoor moet tegen einde 2026 uitgewerkt zijn. Het voortbestaan van de kapel is daarbij niet meer verzekerd.

De Kapelgemeenschap Filosofenfontein heeft in haar 50-jarig bestaan een eigen DNA opgebouwd en is meer dan ooit overtuigd van haar voorbeeldfunctie en belang in een alsmaar meer ontkerkelijkte samenleving. We zijn nog geruime tijd gerust op het domein. Maar ook al zou het mooie domein als onze thuis verdwijnen, dan nog zal de gemeenschap blijven bestaan. De belangrijkste ankerpunten van de gemeenschap zijn de bijzondere liturgische vieringen, de zoekende beleving van het geloof, de aandacht voor spirituele vorming en de vele vormen van maatschappelijke betrokkenheid van de leden van de gemeenschap. Die ankerpunten hebben we zelf in handen en daarop willen we in de toekomst blijven voortbouwen.

De werkgroep heeft contacten gelegd met een aantal andere geloofsgemeenschappen om van elkaar te leren over hoe we de uitdagingen kunnen aangaan, hoe elk omgaat met zijn sterktes en zwaktes, welke thema's centraal staan. Bezoeken aan de Universitaire Parochie (Leuven), het Huis van Dominicus in Utrecht, het House of Compassion in Brussel en Dominicus Gent waren zeer leerzaam.

Er zijn ook enkele vergaderingen geweest met de Provinciaal van de Dominicanenorde, Didier Croonenberghs.

Ligt er een pasklaar plan voor? Zijn we hopeloos? Nee en nee. Meerdere pistes worden nog bewandeld. De Orde van de Dominicanen biedt aan de gemeenschap de mogelijkheid om het klooster in de Ravenstraat in Leuven als nieuwe thuis te kiezen. Daarnaast zijn er meerdere kerken in de Leuvense omgeving die fysieke en spirituele ruimte kunnen bieden. We nemen rustig de tijd om onze toekomst een nieuwe wending te geven. Space for Grace heeft geleerd dat er vele wegen zijn om met onze zoekende groep invulling te geven aan de toekomst van de gemeenschap. **Op 16 maart 2024** organiseren we in het Schrijn te Herent een **Denkdag over het toekomstproject voor de Kapelgemeenschap van Filosofenfontein**. Noteer alvast deze datum in uw agenda!

De leden van de werkgroep: Marcel Braekers, Frank Cuypers (secretaris), Rita Daneels, Ides Nicaise, Rik Nuytten, Jean-Pierre Rammant (voorzitter), Lut Saelens, Jef Schoenaerts, Sabine Van Huffel, Ria Verschueren.

Terug naar inhoudstafel

Liednamiddag op zondag 17 december in Filosofenfontein

door Jef Schoenaerts, Marcel Braekers, Kris Gelaude, Arnout Malfliet, Remi Peeters en Geert Craps

“Het visioen, dat is de ziel zelf.
Dat is de dynamiek van het bestaan.
Ik maak me geen illusies over de toekomst,
maar als je zwijgt over het visioen,
dan sterft het af en komt cynisme in de plaats.”

Woorden van Huub Oosterhuis

Actueler kunnen deze woorden bijna niet zijn. En als iemand ons woorden gegeven heeft om over dat visioen te zingen, dan is het Oosterhuis. Want daarover zingen moeten we doen. Het is zowat de mooiste vorm van geweldloos verzet tegen de zinloosheid in deze wereld. En elke stem kan dat verzet kracht bijzetten.

Daarom nodigen wij iedereen uit voor een zangnamiddag op zondag 17 december om 15 uur in de kapel van Filosofenfontein, Waversebaan 352 te Heverlee.

We zingen die namiddag om **Huub Oosterhuis** met zijn eigen liederen te gedenken en om zijn inspiratie blijvend te laten spreken.

We zingen om elkaar te bezielen.

We zingen tegen de apathie van deze tijd.

We zingen om verbondenheid te scheppen over de verschillen heen.

We zingen elkaar en al wie zoekt naar zin in deze tijd tot hoop en tot leven.

Van harte welkom!

Deze liednamiddag met liturgische liederen werkt pas echt aanstekelijk en inspirerend als we met velen zijn en met elkaar de kracht delen van wát we zingen en hoé we zingen. Het zou fijn zijn als je familieleden, vrienden, kennissen, geloofsgroepen, parochies ... zou uitnodigen om bij die activiteit aan te sluiten. Hoe meer (zingende) zielen, hoe meer begeestering.

[Terug naar inhoudstafel](#)

Studiedag over het Marcusevangelie - Geert Van Oyen: kort verslag

door Jacques Perquy

Op 9 december was er een heel boeiende en druk bijgewoonde studiedag in de kapel van Filosofenfontein.

Achter de lezenaar sprak een enthousiasmerende prof over ‘zijn vriend’ Marcus, die het oudste evangelie geschreven heeft, dat evenwel pas als tweede werd opgenomen in het ‘Nieuwe Testament’. Mogelijke verklaringen daarvoor zijn dat Marcus het niet heeft over de geboorte van Jezus, noch over Zijn verrijzenis. En uit de woorden van Geert Van Oyen was ook op te maken dat de leerlingen van Jezus er niet zo fraai uit komen in vergelijking met de vele naamloze mensen die Jezus ontmoet en die wel degelijk een ‘verandering’ doormaken.

Wezenlijk in de uiteenzetting was ook dat een narratieve lezing een andere kijk geeft op de tekst in vergelijking met de ons meer vertrouwde kritisch geschiedkundige. Dergelijke lezing houdt ons veeleer een *spiegel voor* dan *vensters op* en er gaat een directe oproep van uit.

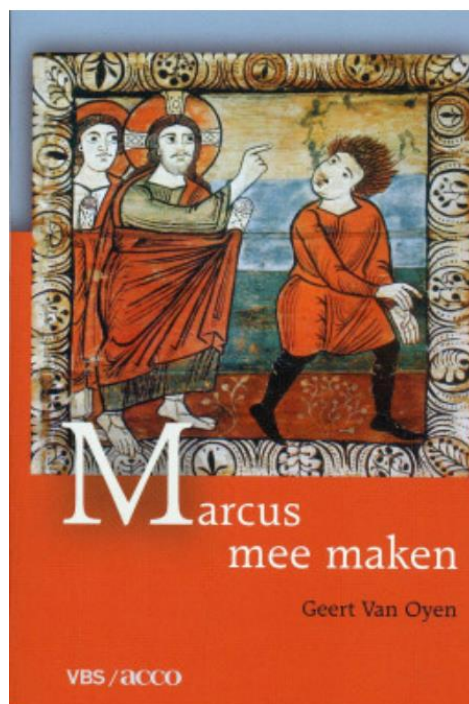
De rode draad in het evangelie van Marcus is tweevoudig: het koninkrijk van God is er en je moet erin geloven en het mee gestalten geven.

Prof. Van Oyen distilleerde uit de tekst 111 vragen die niet enkel door, maar ook aan de toenmalige gesprekspartners van Jezus werden gesteld, waarvan de meest indringende is:

‘Wie zeggen jullie dat Ik ben?’

Wie er niet bij was op die studiedag maar ook de aanwezigen kunnen de kern van de lezing van Geert Van Oyen terugvinden op Youtube in zes afleveringen van *Dominicains de Belgique* van 5, 12, 20, 26 maart en 3 en 10 april 2022.

(Je kan dan tevens Marc(us) Butaye nog eens zien ...)

Bron: www.vlaamsebijbelstichting.be

Terug naar inhoudstafel

Leerhuis over het Marcusevangelie

door Jef Schoenaerts, Hendrik Van Moorter en Jan Degraeuwe: *lekendominicanen*

In de Kristoffelzaal van de Sint-Antoniusparochie, Léon Schreursvest 33, 3001 Leuven

‘Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God.’ Met deze paukenslag opent Marcus een boekje van zestien hoofdstukken. Twintig eeuwen later lezen we het nog steeds, maar wat is zijn boodschap voor ons? Antwoordt Marcus op de vragen die hij stelt? “Wat is dit allemaal? Een nieuwe leer met groot gezag!” (Mc 1, 27) We zullen het boekje lezen en beluisteren vanuit verschillende invalshoeken: hoe verschijnen de leerlingen, hoe verschijnt Jezus en hoe verschijnt God?

In de liturgie van het kerkelijk jaar 2023-2024 staat het evangelie van Marcus centraal. Het leerhuis wil via studie, reflectie en uitwisseling de grond vruchtbaar maken om het woord in ons te laten kiemen.

Het leerhuis zal doorgaan op drie zaterdagvoormiddagen, telkens van 10 uur tot 12 uur (welkom vanaf 9.30 uur)

- 27 januari 2024 (in Galilea)
- 24 februari 2024 (op de weg)
- 30 maart 2024 (op stille zaterdag bespreken we het lijdensverhaal)

Naast input van een expert is er ook steeds plaats voor uitwisseling en dialoog met en door de deelnemers.

Luc Devisscher zal het leerhuis begeleiden. Hij is godsdienstwetenschapper en educatief medewerker van CCV Vlaams-Brabant. Hij zal ons vóór de samenkomst lectuur aanreiken of vragen doorspelen ter reflectie.

De bijdrage is 35 euro per persoon voor het leerhuis van drie zaterdagvoormiddagen.

Inschrijven en betalen: via de website van Filosofenfontein:

<https://www.filosofenfontein.be/component/eventbooking/kalender-fifo/leerhuis/128-leerhuis-over-het-marcusevangelie>

Klik op deze link of plak hem in je browser.

Gelieve in te schrijven vóór 14 januari 2024.

Nog vragen? info@filosofenfontein.be

Terug naar inhoudstafel

'Geweld, God, Bijbel' - Hans Ausloos: samenvatting voordracht en boekbespreking door Johan Fevery en Jan Degraeuwe

De avondvoordracht van dinsdag 10 oktober 2023 door Hans Ausloos in Filosofenfontein werd spijtig genoeg slechts door een beperkt aantal aanwezigen bijgewoond. Daarom wordt hieronder een samenvatting gegeven en wordt gelijktijdig zijn boek bij uitgeverij Averbode (2019) besproken.

Voorbeelden van geweld in de Bijbel:

Enerzijds zijn er een ganse reeks voorbeelden van geweldplegingen of van gewelddadige uitspraken in de Bijbel. Deze komen veelvuldig voor in het zogenaamde Oude (of misschien beter Eerste) Testament, maar ook in het Nieuwe Testament. Voornamelijk in de Apocalyptische teksten komen vrij wreedaardige uitspraken voor, bijvoorbeeld "hak uw hand af".

Geweld komt voor tussen personen (bijvoorbeeld Kaïn en Abel, David en Goliath, Simson en Delila) en frequent tussen bevolkingsgroepen (Israël is bijna voortdurend in oorlog met of moet zich verweren tegen zijn burenen). Ook God komt regelmatig gewelddadig tussen wanneer het vrome volk wordt belaagd, maar ook wanneer de Israëlieten zelf ontrouw worden en vreemde goden gaan aanbidden. Soms wordt geweld afgesmeekt zoals in de wraakpsalmen.

Anderzijds zijn er ook veel pacifistische teksten, bijvoorbeeld Jesaja 'zwaarden omsmeden tot ploegen ...'

Het probleem is dat de Bijbel dikwijls verkeerd wordt gelezen.

De Bijbel is **niet** het Woord van God voor ons vandaag. De Bijbel is **wel** het resultaat van mondelinge overleveringen en van bij elkaar verzamelde tekstfragmenten, geschreven door verschillende auteurs, levend in verschillende culturen en tijdens verschillende periodes.

Daarbij komt nog dat originele teksten werden geïnterpreteerd, vertaald en bewerkt, waarbij andere accenten werden beklemtoond en aangepast aan de situatie waarin men leefde en soms volgens wat in die periode goed uitkwam voor de koning, de profeet of de auteur.

Verder zijn het geen feitenverslagen, maar is het literatuur, religieuze en verkondigende literatuur. Het zijn reflecties van mensen over een God die alles overstijgt, bedoeld voor medemensen. Doorheen verhalen en beelden, gedichten, gebeden en vloeken probeerde men een onbekende God te vatten. “Een God in wie men gelooft en aan Wie men zich toevertrouwt”.

De Bijbel is dus een verzameling van woorden en van reflecties van mensen geschreven voor mensen die leefden in vroegere tijden, in de situatie van toen. Toch hebben die mensen problemen ervaren die wij ook nu nog ervaren, bijvoorbeeld het lijden dat onschuldigen treft (boek Job); ontrouw aan Gods Woord ...

De verschillende tijdstippen en de verschillende auteurs verklaren ook de incongruenties wanneer men twee teksten vergelijkt, bijvoorbeeld de twee Scheppingsverhalen. Genesis 1:1-2:4 is een poëtisch verhaal geschreven tijdens de ballingschap in Babylonië, waarbij vooral contrasten met de cultuur in Babylon (wispelturige goden, die de mensen als speelgoed gebruiken) in de verf worden gezet en dus de *enige* God wordt beklemtoond, de God waarop men kan vertrouwen, die de mens naar 'zijn evenbeeld' vormt, met een gelijkwaardigheid van man en vrouw.

De vertaling en tijdsgebonden interpretatie van de auteur spelen ook een grote rol, bijvoorbeeld in Exodus 15:3. Dat vers komt uit de zang van Mozes waarin hij de doortocht van het volk door de zee en de ondergang van het achtervolgende leger bezingt. God heeft zich toch wel erg wreed gedragen tegen de Egyptenaren. In vertalingen die zich baseren op de Hebreeuwse tekst, lees je: “*de Heer is een man van oorlog.*” In de Septuagint, de Griekse vertaling uit de 3de eeuw BC, lees je: “*de Heer breekt oorlogen.*” Deze twee versies geven aan het wrede verhaal een totaal verschillende kleur. We kunnen daaruit besluiten dat gelovige joden verschillende visies hadden op het door God gepleegde geweld.

De uitspraak ‘oog om oog, tand om tand’ staat in de boeken Exodus 21:22–25, Leviticus 24:19–21, en Deuteronomium 19: 16-21 en wordt vandaag wel eens als voorbijgestreefd beschouwd. Deze wettekst werd overgenomen uit de Codex Hammurabi, samengesteld rond 1780 BC, een van de oudste en best bewaarde verzamelingen van wetten uit het antieke Mesopotamië. Veel rechtsbeginselen komen later terug in de Bijbel en in de Koran. We mogen echter niet vergeten dat dit principe eerst en vooral bedoeld was om geen disproportionele straffen of onevenredige vergeldingen uit te voeren. Het maakte het voor rijken en machthebbers onmogelijk om berokkende schade af te kopen en het zal ook wel afschrikkend hebben gewerkt.

Het lange ontstaansproces van de verschillende samengevoegde teksten en de verschillende auteurs met hun verschillende cultuur en leefsituaties verklaren ook visies en uitspraken over gewelddadige optredens, woorden en houdingen. In die voorchristelijke duizenden jaren waren het wereld-, mens- en Godsbeeld soms totaal anders en wisselend. Zo werd bijvoorbeeld slavernij algemeen aanvaard en kon men vrij over slaaf of slavin beschikken; de vrouw was meestal totaal onderworpen; wetten en gebruiken (zoals een straffende God) werden overgenomen van de Assyriërs of Babyloniërs (cfr Hammurabi).

De Bijbelse teksten zijn religieuze literatuur met frequent gebruik van beelden en metaforen “mijn vrouw is (*als*) een lelie onder de bloemen”; God is een rots, een koning die zich om zijn volk bekommert, een Vader, soms ook een geweldenaar, die de vijand verpulvert.

De context is erg belangrijk:

- Het gewelddadige komt veelal als een antwoord op een onrecht.

- Het volk Israël leefde eeuwenlang in conflict met zijn bureu.
- Geweld als 'vergeiding'; dit is een algemeen menselijk gevoelen, een deel van een rechtvaardigheidsgevoel (schuldigen moeten gestraft worden).
- Er is beloning en straf, en in die tijden werd alles 'geregeerd/bepaald door God' (en speelde de natuur en de menselijke natuur, weinig of geen rol).
- Soms was er ook transgenerationale vergeiding: probleem bij de kinderen 'omdat hun voorouders ...'
- Op sociale media verschijnen ook nu uitspraken die soms erg bloeddorstig en wreedaardig zijn. Meestal kunnen we ervan uitgaan dat de schrijvers daarmee hun afkeer willen uitdrukken en helemaal niet de bedoeling hebben om tot daden over te gaan. Dat geldt ook over de Bijbelse teksten waarin geweld voorkomt.

Geweld wordt niet verheerlijkt in de Bijbel; het is ook een deel van mens-zijn. Jezus is opmerkelijk pacifistisch: "Steek het zwaard terug in je gordel, bied ook je rechterwang aan".

Besluit:

Alles moet in zijn context gelezen worden, in de omstandigheden van de toenmalige culturen. Veelal staat geweld in het kader van vergeiding, of wordt het gebruikt als afschrikking. Nergens wordt geweld verheerlijkt in de Bijbel. Problemen ontstaan wanneer Israël ophoudt God trouw te dienen.

Terug naar inhoudstafel

Avondprogramma op dinsdag 23 januari 2024

door Jan Degraeuwe

Luc De Saeger: 'De Galatenbrief van Paulus'

In zijn boek *Aan Paulus* (Carmelitana, 2023) spreekt Bijbelkundige dr. Luc De Saeger de apostel aan over diens brief aan de Galaten. Het gaat er soms heftig aan toe, zowel in de brief van Paulus als in de brief aan Paulus. Want in beide gevallen gaat het over hoe je in het leven staat: durf je te leven zonder illusoire zekerheden? Durf je vrij te zijn, vrij van angsten, vrij van godsbeelden? En durf je, zoals Paulus, je in vrijheid toe te vertrouwen aan Christus?

In deze avondlezing nodigt Luc ons uit om in dialoog te gaan met Paulus en zijn brief op ons leven te leggen en ons leven op zijn brief.

In de e-Bubbels van augustus 2023 kan je een bespreking van dit boek lezen, geschreven door Jef Schoenaerts.

Deze avond vindt plaats om 20 uur in de zaal van Filosofenfontein, Waversebaan 352, 3001 Heverlee. Inschrijving is niet nodig, we vragen een bijdrage van 5 euro.

Terug naar inhoudstafel

Filosofenfontein advocaat voor het klimaat: een blik achteruit en vooruit

door Ides Nicaise

We hebben de voorbije maanden niet stil gezeten. Op de bloedhete zondagmiddag 9 september nam een grote delegatie van Filosofenfontein deel aan de actie 'Advocaat voor het klimaat': een mobilisatie overal ten lande om de Klimaatzaak te steunen. En met succes!

Op 29 november, vlak vóór de start van de Klimaatop in Dubai, kregen onze Vlaamse en federale regeringen het **vonnis** dat ze hun inspanningen heel drastisch gaan moeten opdrijven om de Europese uitstootnormen alsnog te halen tegen 2030. Het merkwaardige aan dat vonnis is dat het resultaatsverbintenissen oplegt (met dwangsommen bij niet-naleving).

Op 6 november hadden we in ons **actualiteitscafé** Thibault Geerardyn te gast: de directeur van Rikolto, voor een info- en gespreksavond over voedsel en klimaatrechtvaardigheid. De mondiale voedselproductie staat onder druk terwijl we 10 miljard mensen moeten kunnen voeden tegen 2050. De link met klimaat is op zich al complex: klimaatverandering drukt de voedselproductie terwijl het voedselpatroon (onder andere de verhouding tussen dierlijke en plantaardige eiwitten) een sterke invloed heeft op de klimaatverandering. En de effecten zijn zeer ongelijk verdeeld over de aardbol. Er zijn nog zoveel andere factoren (demografie, technologie, politiek, multinationals, oorlogen ...) die op elkaar inspelen dat Rikolto kiest voor een stapsgewijze aanpak, met voortdurende evaluatie en bijsturing.

'Inclusieve economie' steunt op drie pijlers: goed beleid, bekwame boeren en ethisch bewuste bedrijven in de voedselketen. Alle partnerships van Rikolto zijn daarop gericht. De organisatie heeft zichzelf ook omgeturnd tot een netwerk, waarbij de afdelingen in verschillende continenten eigen accenten leggen en van elkaar leren.

Op onze vraag wat wij concreet kunnen doen, antwoordt Thibault (naast de evidente financiële steun): doe mee aan de '[Week voor goed eten](#)' die doorgaat van 12 tot 21 januari!

In het deel 'uit eigen kring' bracht Anne-Lieze Albrechts het verhaal van het welbekende Lukemieke in de Vlamingenstraat, dat 50 jaar geleden begon als één van de allereerste vegetarische restaurants in België. Anne-Lieze was lange tijd de drijvende kracht van het restaurant. Het begon erg sober, in een periode waarin het zelfs moeilijk was om voldoende bio-voeding te vinden. Eén van de doelen was ook verbinding maken tussen de klanten: er stonden lange tafels waar je gewoon bij elkaar aanschoof. De hartelijke ontvangst is er nog steeds. Vandaag is Lukemieke niet meer weg te branden uit het goede Leuvense leven.

Op 3 december namen we met een delegatie van Filosofenfontein deel aan de **Klimaatmars** in Brussel. Het was een hartverwarmende optocht op een barre winterdag met 25 000 gelijkgezinden uit vele tientallen organisaties. [Klik hier als je een kort filmfragment wil bekijken](#). We stapten

onder andere mee met Grootouders voor het Klimaat en Broederlijk Delen.

‘Geniet van de kou, nu het nog kan’ was één van de typische slogans met een knipoog, terwijl het signaal aan de beleidsmakers wel ernstig en duidelijk was.

In de aanloop daarvan waren we vooraf al in de pen gekropen met **opiniestukken** die verschenen in [De Morgen](#) en [De Wereld Morgen](#).

Op 5 december volgde dan de **filmvoorstelling ‘The Letter’** met nabespreking in het auditorium van Tweebronnen te Leuven. Co-organisatoren waren de Universitaire Parochie, SPES Forum en Grootouders voor het Klimaat. ‘The Letter’ gaat over een merkwaardig initiatief van Paus Franciscus en een kleine groep activisten tegen de klimaatopwarming uit verschillende continenten, leeftijden, culturen en religies. De film legt het verband tussen klimaatverandering, mondiale ongelijkheden, en een nieuwe kijk op spiritualiteit. Door de aangrijpende beelden laat deze documentaire niemand onberoerd.

Jacques Haers (Professor bevrijdingstheologie en voormalige verantwoordelijke voor de Universitaire Parochie) gaf o.a. duiding bij de Laudato Si-beweging en de recente brieven van de Paus over de hoogdringendheid van de klimaat-problematiek. Jacques Haers pleitte ook voor de oprichting van een interfacultair programma ‘Duurzame Ontwikkeling’ aan de KU Leuven. Sofi Van Ussel vertelde hoe de IJD-jongeren in het verlengde van de Wereldjongerendagen (waarin de Paus hen opriep tot actie voor het klimaatbehoud) erin slaagden om 5000 anderen uit de Vlaamse jeugdbewegingen te mobiliseren om samen een dag bomen te planten. Het Agentschap Natuur en Bos was duidelijk in zijn nopjes en hoopt op een vervolg.

Architect Liesbeth Reekmans ten slotte pleitte voor een meer collectieve en proactieve aanpak van duurzaam bouwen (gebouwen veroorzaken vandaag namelijk rechtstreeks en onrechtstreeks nog 40% van de CO₂-uitstoot). Het gaat om veel meer dan isoleren en energie besparen: bijvoorbeeld ook het vermijden van bouwafval, het gebruik van duurzame materialen, een collectief water- en energiebeheer en zoveel meer. De deelnemers konden niet alleen vragen stellen en mee discuten, maar ook hun persoonlijk engagement neerschrijven op kleefbriefjes die achteraf door iedereen konden gelezen worden. Een ontmoetingsmoment dat energie geeft!

Daarmee is de kous niet af. In februari zijn jullie allen uitgenodigd op de muzikale **theatervoorstellingen van ‘9,6 (een verweer)’**, vertolkt door Sara Vertongen en Het Nieuwstedelijk. Dit stuk wil een antwoord geven op verschillende vormen van onrecht die het klimaat (mee) bedreigen. De vertoningen in Leuven gaan door op 15-22-23-29 februari. Wij raden de vertoning in OPEK aan op **donderdag 22 februari**, maar voel je uiteraard vrij.

Klik [hier](#) voor meer info en reservatie.

Nadien volgen nog acties rond ‘Leuven klimaatneutraal’. Daarover verneem je meer in ons volgend nummer!

Terug naar inhoudstafel

Space for Grace-project

Agora: Journalist Erik De Smet over zijn ervaringen rond de synode in Rome

door Sabine Van Huffel, mede namens de kerngroep (Sabine, Marcel, Frank, Ides, Jacqueline)

Motivatie:

Naar aanleiding van een [tekst van Marcel](#) (evaluatie van ons Space for Grace-project) willen we met onze gemeenschap uitzoeken wat onze droom voor de toekomst van de kerk is, hoe we willen evolueren naar een fundamenteel nieuwe vorm van geloven, hoe we als gemeenschap willen groeien naar een nieuwe vorm van kerk-zijn. De synodale weg duidt een weg aan die vastligt, maar het kan ook anders. We willen daarrond een reeks van opeenvolgende gedachtenuitwisselingen opstarten na onze wekelijkse zondagsdienst, zogenaamde agora's, waarin we rond deze geloofsthema's met elkaar in gesprek gaan in een context van grote verschuivingen in onze samenleving (verschuiving in identiteitsbeleving, filosofische beschouwingen, wetenschappelijke invraagstellingen ...). We willen dit initiatief opstarten door een spreker te vragen die de synode van dichtbij heeft meegemaakt.

Concreet:

Als spreker nodigden we Erik De Smet uit, journalist van het weekblad Kerk & Leven. Hij was in Rome tijdens de eerste fase van de synode in oktober en hij kon daar van nabij de gewenste veranderingen in de kerk meemaken. Hij zal ons zijn ervaringen meedelen en de voornaamste besluiten van de synode die gewenste evoluties beschrijven in ons kerk-zijn.

Wanneer? Op zondag 14 januari van 11.30 tot 12.30 uur, aansluitend op de zondagsviering.

Waar? In het zaaltje van Filosofenfontein, Waversebaan 352, 3001 Heverlee

Vorbereiding? Het is een aanrader om de [Nederlandse versie van de synodale tekst](#) te lezen.

Vervolg? We beslissen na afloop of en hoe we daarmee verder gaan.

Allen van harte welkom!

Terug naar inhoudstafel

Ontmoeting met moslims uit de Hizmet-beweging

door Ides Nicaise

Op 2 november ontmoette ik vijf mensen van de Vlaamse Hizmet-beweging (Fedactio). Hizmet staat voor 'dienst aan de samenleving', een koepelorganisatie waaronder allerlei groepen van Belgisch-Turkse origine zich vanuit hun religieuze inspiratie inzetten voor naschoolse begeleiding, vluchtelingen, de-radicalisering, culturele emancipatie, noodhulp, etnisch ondernemerschap enz. Zij hebben ook gezinsgroepen die zich regelmatig samen bezinnen over allerlei spirituele en ethische thema's. Hizmet bestaat wereldwijd in alle landen waar de Turkse diaspora gevestigd is. De spirituele leider is de welbekende Fetullah Gülen, die in ballingschap leeft in de Verenigde Staten.

Aanleiding van de ontmoeting was een uitnodiging tot dialoog over gemeenschappelijke problemen in de religieuze en kerkelijke sfeer, in een gezellig restaurantje in Leuven. Opvallend was hun bekommernis over de sterke anti-klerikale en anti-religieuze reacties op de reeks 'Godvergeten', zoals het voorstel om de uitzending van erediensten bij de VRT af te schaffen. Ik

had het gevoel dat zij er - als buitenstaanders - bijna méér door geschokt zijn dan wij katholieken. Bij nader inzicht heeft dat te maken met hun ervaring van repressie sinds de poging tot staatsgreep in Turkije in 2016 - een coup waarvan de verantwoordelijkheid ten onrechte in de schoenen geschoven werd van de Gülen-beweging. Die repressie is zeven jaren later nog meedogenlozer geworden. Ook sommige van onze Vlaamse Hizmet-vrienden hebben fysieke bedreigingen en boycots ondergaan van de Erdogan-aanhangers hier. Het is voor hen niet evident om zich te 'outen', zelfs niet via de filantropische activiteiten van Hizmet. Zij kunnen onze steun en aanmoediging dus goed gebruiken.

Naast de Godvergeten-affaire kwam ook de inmenging van de overheid in de moslim-structuren ter sprake. De intrekking van de erkenning van de moslimexecutieve door Minister Van Quickenborne en de parallelle oprichting van een moslimraad hebben binnen de Belgische moslimgemeenschap verdeeldheid en spanningen veroorzaakt. Beide bestaan nu naast elkaar en geen van beide is 'representatief' te noemen. De Hizmet-vrienden, die in geen van beide vertegenwoordigd zijn (en zelfs geen eigen moskee hebben), zijn erg bekommerd om die spanningen. Ze beleven dit - door hun ervaringen met de 'diepe staat' in Turkije in het achterhoofd - alweer als een aanval van de overheid zelf op al wat religie is in het algemeen. Zijn wij naïef dat we daar minder beducht voor zijn?

Hoe dan ook zouden onze vrienden die dialoog willen voortzetten. Hoe kunnen we daarop ingaan?

Terug naar inhoudstafel

Afsluiting van de rubriek Space for Grace met een SWOT-analyse

door Sabine Van Huffel, Lut Saelens, Ides Nicaise en Jef Schoenaerts

Deze beschouwing wordt de laatste in deze reeks, getiteld 'Space for Grace-project'. In januari 2021 zijn we gestart met het project 'Filosofenfontein Heverlee op nieuwe wegen' dat gesponsord werd door Porticus en gecoördineerd werd door het IPB. Met acht enthousiaste trekkers hebben we dat project vormgegeven binnen onze gemeenschap en verschillende wegen geëxploreerd zoals:

- agora als ontmoetingsplaats voor uitwisseling rond spirituele thema's, fysisch of online,
- huis-, tuin- en wandelvieringen als eigentijdse vormen van alternatieve liturgie,
- actualiteitscafés, als aanzet tot concrete acties voor maatschappelijke veranderingen,
- kunst- en cultuurbeleving als toegangspoort tot spiritualiteit,
- vernieuwing van de website, inclusief sociale media, als poort tot de digitale wereld.

Externe omstandigheden (zoals corona, tijdelijke verhuis naar de Jezüietenkerk, de zoektocht naar een nieuwe plek ...) alsook interne monitoring (via bevraging, kerkberaad, denkdag) daagden ons uit heel creatief te zijn en bij te sturen waar nodig. Officieel eindigde het project op 1 juli 2022 (dit betreft de begeleiding vanuit Space for Grace en de netwerking met de andere projecten), maar we sluiten het project pas echt af eind juni 2024 om de activiteiten goed en wel te integreren in onze bestaande werking en ook om de toekomst van onze plek mee vorm te geven. Want de verhuis naar een andere plek zal onze gemeenschap pas echt op nieuwe wegen zetten en dat willen we dit jaar grondig voorbereiden vanuit de werkgroep 'Toekomst van Filosofenfontein' in nauwe dialoog met onze gemeenschap, onder meer door **een denkdag op 16 maart 2024** te organiseren.

Hieronder willen we terugblikken en vooruitblikken op het Space for Grace-project en willen we ook onder woorden brengen wat dat project teweeggebracht heeft in onze kapelgemeenschap.

We doen dat aan de hand van een SWOT-analyse: dit betekent dat we de sterkten, de zwakten, de opportuniteiten en de bedreigingen (risico's) beschrijven. We beperken ons hier tot het project zelf (de bovenvermelde activiteiten), wetende dat Filosofenfontein veel meer betekent (denk maar aan onze liturgie, het koor, het avondprogramma, het leerhuis ...). Niettemin mogen we besluiten dat het Space for Grace-project een belangrijke dynamiek in onze gemeenschap heeft teweeggebracht. Vanuit die dynamiek willen we de volgende maanden hoopvol onze toekomst uitbouwen!

De Space for Grace-projectgroep

Sabine Van Huffel (voorzitter), Ides Nicaise, Frank Cuypers, Jef Schoenaerts, Lut Saelens, Marcel Braekers, Rik Nuytten, Jacqueline De bruyn (secretaris)

SWOT-analyse van het Space for Grace-project

Sterkten

Een inhoudelijk sterke en esthetisch verzorgde liturgie vormt al lang de spil van onze kapelgemeenschap. Ze is bron van en aansporing tot persoonlijke geloofsvorming en tot breed maatschappelijk engagement. De coronaperiode, het op termijn loslaten van onze 'plek' en het SfG-project vormden een wake-upcall en brachten een nieuwe dynamiek in drie bewegingen.

1. Een 'sense of urgency' rond de toekomst van de gemeenschap. Het bevragen van onze identiteit en van onze kernopdracht wordt nog sterker een zaak van iedereen.
2. Flexibiliteit en verruiming van het aanbod. Uit noodzaak ontdekten we de digitalisering (o.a. de zoomvieringen), uit overtuiging verbreden we onze focus (klimaatrechtvaardigheid) en uit toekomstgerichtheid experimenteren we met vieren (o.a. huis- en wandelkerken).
3. Beweging naar buiten. Ons huis blijft wijd open en tegelijk verlaten we met enkele activiteiten (o.a. het actualiteitscafé) onze vertrouwde kapel. We verbreden onze communicatie en ons netwerk, versterken onze zichtbaarheid en streven naar verbinding met verwante organisaties.

Zwakten

De gemiddelde leeftijd van de mensen in Filosofenfontein is hoog. Daardoor is het niet evident om zoveel mogelijk mensen actief te betrekken bij genomen initiatieven. Er rust heel veel op de schouders van een kleine groep 'trekkers'.

De gemeenschap van Filosofenfontein heeft een lange, gedeelde geschiedenis en vormt een hechte groep, waardoor het niet evident is voor nieuwe mensen om zich te integreren. Dat hebben we duidelijk ervaren bij het initiatief van de huiskerken. Nieuwe mensen ervaren die te veel als een Filosofenfontein-gebeuren, voelen zich niet thuis in de groep en haken dan af.

De snelle veranderingen in onze samenleving (o.a. geloven is een privézaak geworden, men bindt zich niet meer gemakkelijk aan één groep ...) vereisen een fundamentele bevraging en een nieuwe visie op geloven. Die kan zich dan gaan vertalen naar gepaste, andere praktijken. Dergelijke fundamentele bevraging is in het Space for Grace-project niet echt gebeurd.

Opportunities

De vraag naar zingeving in de samenleving blijft groot terwijl de kerk deze zinzoekers niet bereikt. Hier bieden onze Space for Grace-projecten nieuwe opportuniteiten. Zo tonen onze actualiteitscafés aan hoe we ons zinvol kunnen engageren in actuele thema's zoals armoede, klimaatrechtvaardigheid, etc., terwijl onze kunsttentoonstellingen en muziekoptredens onze ziel raken als brug naar het onnoembare. Ze openen een poort naar zingeving en spiritualiteit.

De verhuis van onze gemeenschap naar een andere plek, mogelijk naar de Dominicanen in Leuven stad, opent nieuwe opportuniteiten om andere groepen en vooral jonger volk aan te trekken (dichter bij de studenten), om nieuwe verbindingen te leggen met lokale gemeenschappen zoals de Dominicanen zelf, en nauwer samen te werken met organisaties in de buurt zoals UP. Daardoor vergroten we ons werkterrein en onze draagkracht door de werklust te verdelen. Maar vergeten we vooral niet ons wederzijds te laten inspireren door de ander! In die synergieën ontkiemen nieuwe draden van kerk-zijn.

Risico's

De voorziene herbestemming van het domein en gebouw van Filosofenfontein dwingen ons om een andere 'plek' te zoeken. De meest voor de hand liggende optie lijkt momenteel een verhuis naar het Dominicanenklooster in Leuven te zijn, waar men ons met open armen ontvangt. Ondanks die garantie zetten we op die manier een stap in het ongewisse: hoe bewaren we maximaal de eenheid van de gemeenschap? Wie zal Marcel Braekers opvolgen, en zal die opvolger zich even vernieuwend en democratisch willen/kunnen opstellen? Zullen we meer in het vizier komen van de institutionele Kerk, die nu reeds af en toe in aanvaring komt met vernieuwende gemeenschappen (cfr. het conflict met Buizingen)? Hoe dan ook, komt de institutionele Kerk in klerikaal stormweer terecht - terwijl wij tot op vandaag in alle vrijheid hebben kunnen zoeken naar nieuwe liturgievormen.

Terug naar inhoudstafel

Mijmeringen van kapelgangers

Kerstverhaal

door Pol Mulier

DEC. 2023

BESTE VRIENDEN VAN FILOSOFEN FONTEIN

Ook in dit oorlogs jaar wil ik mijn
kerstwensen voor vrede in deze harde
wereld aanbieden.
Wat volgt is een gedicht van M. Dumas
(1930 - 2022)

In 2015 was ik op verlof in de Provence
ik trof het aan in een boekje ter
plaats. Het had mij erg getroffen en
het is nog steeds actueel. Als kerstwens
heb ik het vrij vertaald zoals ik het
zelf begrepen heb. Een meisje van
Geza is zelf aan het woord Leila is
haar naam. **VAN NACHT HAD IK EEN**

MOOIE DROOM.....

VAN nacht had ik een mooie droom
ik had mijn huis terug opgebouwd
er waren geen doden meer in naam
van Allah,

de mensen waren terug tot hun verstand
gekomen.

de kinderen werden geen stenen meer
naar elkaar maar bloemen

GAZA lag rustig in de morgen zon
de hemel was klaar

ik heb mijn gebeden gezeed gehold in
mijn hoofddeek.

MUZELMANNEN EN JODEN IN JERUZALEM

LACHTEN NAAR ELKAAR. ER HING EEN

LICHTE MIST OVER DE BLAUWE ZEE

Oud zijn = Er is niets aan de hand

aangebracht door Mark Cornelis

Het gedicht 'Oud zijn' dat we publiceerden in vorige editie, is niet van een onbekend dichter zoals eerder vermeld. Mark Cornelis wist dat prof. J. Dequeker (prof. reumatologie U.Z. Pellenberg Leuven) dat gedicht schreef onder de titel 'Er is niets aan de hand'. Dank aan Mark voor deze rechtzetting.

Terug naar inhoudstafel

e-Kaarsje

Velen onder ons zijn diep geraakt en bedroefd door het nietsontziend geweld en onvoorstelbaar menselijk lijden op de talrijke plaatsen van oorlog.

Wij willen een kaarsje branden opdat:

- een dialoog tussen de betrokken partijen een vreedzame toekomst mogelijk mag maken;
- velen vervuld mogen worden van hoop en geloven in Gods droom van vrede;
- vrede meer mag zijn dan een woord dat doet dromen. Opdat het een woord mag zijn om te zingen, te juichen en te dansen van vreugde!

Kerst in Palestina

door Guido Antonis, aangebracht door Mark Cornelis

Waar zijn de stal in Bethlehem
en de herders met hun kudde?
Verbannen de profeet
met zijn gesmoorde stem,
die het geweten wakker schudde
en de Zaligmaker welkom heet.

Doorbreek de muur van kilte.
Dat is de diepste wens.
Spreek uit het bevrijdend woord.
Doorbreek de opgedrongen stilte,
een woord van mens tot mens,
voorheen nog nooit gehoord.

En licht de ster op in de nacht,
begripvol en zo klaar,
een symfonie van hoop
boven de checkpointwacht,
een vreedesteken naar mekaar.
Voor geen geld te koop.

Ooit zal de dag wel komen.
Niemand weet wanneer,
dan vlijt onder de olijfbomen
de leeuw naast het lam neer.

Zou heel graag eens willen weten, waarom er eeuwig oorlog is,
miljoenen levens worden versleten, wat is er met het mensdom mis?

Waarom kunnen mensen op aarde, verschillend van geloof en kleur,
elkaar niet in hun waarde laten, niet samen door die ene deur?

Moge er vrede zijn voor iedereen op aarde!

Terug naar inhoudstafel

Op e-Pero bij ...

Sprookjes bestaan

door Brigitte Puissant

Louisa ('nog vier maantjes en ik ben vijf jaar!') komt stilletjes bij me liggen. Het is zondagochtend, 29 oktober, 7 uur oude tijd. Ze doet haar best om nog te slapen, maar haar woelen vertelt me iets anders. Ik wrijf over haar schouderbladen, wervelkolom, schedel, elleboog, knie en verwoord zacht: "Dit zijn je schouderbladen, je wervels, je..." Ze luistert aandachtig, dan draait ze zich om maar behoudt de geheimzinnige donkerte door te blijven fluisteren: "Dat is mijn skelet hé Bibi? Als mensen dood zijn, blijft dat over, toch? En hun tanden ook! (*Het is halloweentijd, bedenk ik.*) Ken je de tandenfee?" zegt ze met haar zachtste stem. "Nee", stamel ik. "Als je een tand verliest en je legt dat onder je kussen, dan komt de fee die halen." Ze fluistert in mijn oor en heft het kussen op, om het belang van haar mare kracht bij te zetten. "En dan?", vraag ik. "Wel, dan legt ze die in een doosje." "O ja?" "Ja, die heeft een winkel van tandendoosjes." "Ah zo!" "Ja, voor kinderen die hun tanden verliezen, die kopen bij haar een nieuwe tand."

Langnek in de Efteling

Sprookjes zijn haar dierbaar. Onlangs, tijdens het verwoorden van de bezwerende spreuken: "Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de mooiste in dit land? – O koningin jij bent heel mooi maar Sneeuwwitje is duizendmaal mooier dan jij!", onderbrak Louisa mij. "Nee, het gaat niet zo, oma Leen vertelt het anders: O koningin, de mooiste ben jij, maar Sneeuwwitje over de bergen, bij de zeven dwergen, is nog duizendmaal mooier dan jij." Naarmate de lange zin vordert, wordt haar toon steeds dramatischer. "Zó moet het!" (*Ik voel een lichte steek van concurrentie opwellen ten aanzien van de andere oma.*)

Als ik de zin goed zeg, leunt Louisa achterover, terwijl ze een haarlok in haar mond steekt en haar knieën optrekt. Als het verhaal uit is, lijkt het alsof we in een zoete geur van lavendel en cederhout zijn beland.

In de zondagsviering het uur daarop, ruik ik de herfst in haar haren als ze bij mij op de schoot zit. Op het domein rond de kapelgemeenschap heeft ze de bolster van een beukenoot, twee gekleurde bladeren en een takje verzameld 'voor haar mama'. Tot driemaal toe verklaarde ze tijdens haar logeerweekendje: "Ik hou van de herfst omdat de blaadjes allemaal verkleuren. De rode zie ik het liefst."

In de kapel vult de stilte zich met zang, poëzie en verhalen. We zitten naast mijn ouders, die haar lief groeten. Ze aaien over haar haar, knijpen even in haar hand. Mijn moeder kijkt vaak opzij, verwonderd dat haar oudste achterkleindochter niet 'bougeert', alleen rondkijkt en luistert.

Op mijn schoot fluistert Louisa me af en toe iets in het oor: "Waarom hebben die mensen (van het koor) een zwarte kaft en wij een rode?" "Kijk" en ze wijst van het logo van de dominicaanse gemeenschap op de partituur, naar het gietijzeren evenbeeld aan de wanden. "Kijk": de lampen boven het altaar spiegelen zich in het raam tussen de hoge bomen als hangende kaarsen. "Kijk" en ze wijst naar de kandelaar achter de priester en het altaar. "Dat is ook een kandelaar, zoals die in

het boek van Suske en Wiske (een spookverhaal).” Met een theelichtje stapt ze voorzichtig mee met de rij parochianen die haar vriendelijk toelachen. Dapper reikt ze het kaarsje tot op de marmeren tafel. “Het is voor mijn mama”, fluistert ze.

Als ze tussen mijn moeder en mij in staat en ons beiden een hand geeft tijdens het Onze Vader, overspoelt me een gevoel van diepe verbondenheid, tijd- en plekloos.

Ik denk spontaan aan de samenzang op vrijdagmiddag bij haar op school: alle klassen zitten samen op het binnenplein, eerst rumoerig maar, na een teken van de coördinator, gehuld in een heilige stilte waarin elke klas zijn lied van de week zingt, terwijl de kring van ouders er rond, stil kijkt en luistert.

Onderweg naar huis, roept Louisa: “Bibi, dat kaarsje was eigenlijk ook voor mijn papa en mijn broertje!” “Ja, ze horen ook bij jou hé?”

Kerstlied

aangebracht door Mark Cornelis

Van deze ontroerend mooie uitvoering van 'The little drummer boy' kan je in deze kersttijd genieten [door te klikken op deze link](#).

Terug naar inhoudstafel

Gods volk onderweg: mens sana in corpore sano

door Frank Cuypers (tekst en foto)

“Mens sana in corpore sano”. Een gezonde geest in een gezond lichaam. Deze spreuk staat prominent in het embleem van RSC Anderlecht. En nu de spelers het dit seizoen opnieuw ernstig schijnen te nemen, volgen er ook weer resultaten. Ik lees in die spreuk ook een belangrijke opdracht voor ons allen: hoe houden wij, als Gods volk onderweg, lichaam en geest fit om de uitdagingen van onze tijd aan te kunnen? Uitdagingen zoals knarsende gewrichten en een knarsend instituut.

We moeten in beweging blijven. Hoe kunnen we aan de slag? Een korte zoektocht op het internet levert al snel een rijke oogst op. Een klein overzicht: Start to Run, Basic Fit, Milon Cirkel, Run for God, Sporttips van Paulus ... Voor elk wat wils, alles aangepast aan ieders godsvrucht en vermogen. Met in deze dagen overal speciale eindejaarsacties.

Laat ons toch nog even een stap terug nemen vóór we ons in alle gedrevenheid een duur abonnement aanschaffen. “Mens sana in corpore sano” is een citaat uit één van de werken van de Romeinse dichter Juvenalis. De volledige zin leest eigenlijk: “Orandum est ut sit mens sana in corpore sano - Men moet bidden voor een gezonde geest in een gezond lichaam”.

Dat opent perspectieven. Misschien volstaat een stevig gebed in plaats van een reeks vermoeiende oefeningen. De moeite dus om nog wat verder te zoeken. In 1 Timotheüs 4:8 lezen we: “Oefening van het lichaam heeft wel enig nut, maar het nut van een vroom leven is grenzeloos, omdat het een belofte inhoudt voor dit leven en het leven dat komen zal”. De fitnesslobby zal het niet graag lezen. En ik wou dat ik dit vers gekend had tijdens mijn humaniora om de turnleerkracht te woord te staan. Zijn lessen waren niet echt aan mij besteed.

De beste inspiratie om te weten wat ons te doen staat, vinden we - zoals zo vaak - bij Jezus zelf. Volgens Bijbelse en historische informatie wandelde Hij gemiddeld 40 kilometer per dag, een slordige 53 000 stappen. En Hij combineerde dat met gezonde voeding: broden, vissen, korenaren ...

Het is misschien op een andere schaal, maar hier kunnen wij ons op Filosofenfontein gerust aan meten. Ieder jaar hebben wij tijdens het feest onze wandeling met achteraf een gezond buffet. En de diehards onder ons verzamelen regelmatig voor de wandelkerken. Mens sana in corpore sano à volonté.

Wie had ooit gedacht dat Filosofenfontein perfect past in het rijtje van moderne fitnesscentra?

*Mens sana in corpore sano:
langs GR129 ontdek je het allemaal*

Terug naar inhoudstafel

Informatie en interessante weetjes

Boekbespreking: 'Is de mens slecht? Essay over goed en kwaad' - Reginald Moreels
door Mark Cornelis

De auteur Reginald Moreels, een bekende oorlogschirurg, denkt dat de mens inherent slecht is, maar dat hij wel kan verbeteren. Het Onze Vader sluit af met 'Verlos ons van het kwade' en niet met 'Versterk in ons het goede'. Aldus de auteur.

Theologen hebben eeuwenlang goed en kwaad gezien als de keerzijde van eenzelfde medaille: de menselijkheid. Het goede bevindt zich in ons, het kwade kan ons bekoren. Dokter Moreels is

gedurende tientallen jaren in contact gekomen met ernstig psychisch en fysiek lijden, dat door medemensen zomaar werd aangedaan. Hij gelooft meer in het kwaad als een menselijke eigenschap, en het goed als een ideaal om daartegen in te gaan.

'Als je de geschiedenis van de mensheid overschouwt, is het veel gemakkelijker te geloven in satan als symbool van het kwaad dan in God als symbool van het goede', volgens de auteur. Augustinus en Thomas van Aquino bleven steken bij het probleem dat God één en al goedheid is en alles goed geschapen heeft en dat de mens toch slechte dingen kan doen. God heeft echter niet alleen goedheid gebracht, maar ook vrijheid. Met als gevolg dat God niet meer verantwoordelijk is voor de slechte daden die de mens in zijn eigen naam doet.

Het denken over goed en kwaad verandert volgens Moreels en wordt door vele factoren bepaald. Er zijn vele voorbeelden die aantonen dat goed en kwaad niet voor iedereen gelijk zijn. Moreels gelooft wel in de vrije wil. Hij zegt: *'Welke opvoeding hij ook*

gekregen heeft, eenmaal volwassen heeft een mens de vrije keuze'. Dat de mens slecht is volgens de auteur, betekent niet dat hij of zij slecht blijft.

Hoe kan God, die goedheid is, het kwaad op aarde toestaan? Het christendom, de islam en het jodendom verkondigen alle drie boodschappen om beter te worden, de liefde staat voorop. Terreur is van alle tijden. Bij wie kunnen we beter buurten dan bij filosofen wanneer we nadenken over goed en kwaad? *'De vrijheid om mijn slechte natuur wilskrachtig in te nemen, vind ik het mooiste appel dat ik kreeg'*, aldus Moreels.

Democratie is van alle systemen het minst slechte. Het zou het beste kunnen worden als de mens ook beter werd: een *'waardendemocratie'*. Moreels hoopt ook op *'ethocratie: een fatsoenlijke, een verantwoordelijke samenleving'*. Hij legt de nadruk op de noodzaak van plichten, omdat hij er het bewijs inziet van onze slechte natuur. Gelovigen mogen niet bang zijn te zeggen dat ze geloven. In ethocratie is solidariteit een must. Goed *zijn* is een trede hoger dan enkel goed *doen*.

Naasteliefde staat bovenaan.

Wat is de rol van de ziel als we het hebben over goed en kwaad? De christelijke denkers hebben een goddelijke dimensie gegeven aan de ziel. Voor hen is kwaad een verkrachting van deze ziel die per definitie goedheid is. Volgens Moreels zijn we *'erg primitief gebleven'*. Is transhumanisme onze laatste hoop op beter worden? Kan trans-humane of neo-humane technologie de mens minder slecht maken en zelfs gelukkiger en slimmer? Maakt trans-humanisme de wereld rechtvaardiger?

Volgens de auteur ligt de zin van ons leven in het overwinnen van onze oorsprongsnatuur. Altruïstisch gedrag kan variëren van goedheid tot solidariteit en zelfs tot echte liefde. Puur

altruïstische mensen hebben hun slechte natuur onderdrukt en zijn helden of heiligen geworden. Moreels zegt: *'Ik versta de weerstand bij het horen dat de mens slecht is'*. En hij besluit: *'Ik heb hoop, zelfs vertrouwen, dat uit onze soort een nieuw mensachtig wezen zich selecteert. (...) Er komt een beter type homo sapiens op deze aarde, dat staat vast. Het kwaad is niet voorbestemd om eeuwig met de mens, zoals hij nu is, te moeten samenleven'*.

Uitgeverij: **Halewijn** - ISBN 978-90-8528-452-9

Terug naar inhoudstafel

Kerst beleven in Greccio

door *Brigitte Puissant*

Op zaterdagvoormiddag 23 december om 10 uur geef ik samen met Katia Van Cleynenbreughel een bibliodramasessie over Franciscus en de levende kerststal. Dat gaat door in Heverlee, in de parochiezaal van de Franciscuskerk op de Tiensesteenweg (de eerste kerk rechts). Graag nodig ik de kapelgemeenschap uit om hieraan deel te nemen. Het dramatiseren van personages uit de Bijbel of uit heiligenverhalen is steeds een boeiend gebeuren. Ja, er 'gebeurt' iets. We ondervinden aan den lijve wat het betekent rond de kerststal te staan en Franciscus' vurigheid te beleven ...

In volgende link vind je de officiële aankondiging en de praktische info.

<https://www.franciscaansleven.be/greccio---bibliodrama-in-heverlee.html>

Voor wie het nog niet zou weten: ik ben een beetje zot van Franciscus! Sinds mijn vijftiende ... Al tien jaar ben ik vrijwilliger van de Franciscaanse beweging en geef ik vorming rond zijn spiritualiteit.

Terug naar inhoudstafel

Nieuws van Amnesty International

aangebracht door *Rika Van Kersschaever*

Dringende oproep tot steun

De huidige escalatie van het conflict tussen Israël en Hamas en andere gewapende groepen is een ongekende humanitaire ramp.

Als hele families gedood worden bij willekeurige luchtaanvallen, dan moeten we reageren.

Als hele gemeenschappen opzettelijk de toegang ontzegd wordt tot water, voedsel, elektriciteit en medicijnen, dan moeten we reageren.

Als burgers het doelwit zijn, gedood of gegijzeld worden, dan moeten we reageren!

Onderzoeksteams van Amnesty International zijn ter plaatse en ons Crisis Evidence Lab werkt hard om bewijsmateriaal in real time te verifiëren. Zo kunnen we oorlogsmisdaden aan het licht brengen, burgers beschermen en daders van mensenrechtenschendingen ter verantwoording roepen. Lees hier een getuigenis van een Amnesty-onderzoeker in Gaza:

"We werken midden in een bommenregen die maar niet stopt. We richten ons onderzoek op de meest dodelijke aanvallen waarbij burgers en vluchtelingen werden gedood (...). Ik ontmoet mensen die hun hele familie zijn verloren. Vrouwen, kinderen, ouderen ... de bommen maken geen onderscheid."

Onze prioriteit nu is om burgers te beschermen en verder lijden te voorkomen in de bezette Palestijnse gebieden, Israël en de rest van de wereld. **Daar hebben we jouw hulp bij nodig.** Of het nu gaat om Gaza, Oekraïne of Soedan, burgers zijn altijd het grootste slachtoffer van het geweld. Elke dag opnieuw zetten we ons in om de wereld te tonen welke gruwel deze conflicten veroorzaken.

Amnesty International zorgt voor onpartijdige, goed gedocumenteerde rapporten over mensenrechtenschendingen.

Ook als we werken in erg moeilijke omstandigheden in een sterk gepolariseerd conflict blijven onze principes dezelfde: we komen op voor alle slachtoffers. Op basis van feiten, bewijzen en het internationaal recht.

Dat kunnen we alleen dankzij jouw steun. Help ons dit werk verder te zetten. **Help ons burgers te beschermen en schendingen van het internationaal humanitair recht te rapporteren.**

[IK DOE NU EEN GIFT](#)

De schrijfmarathon

Dit is een klassieker geworden voor de winterperiode. Ook dit jaar willen we met Filosofenfontein ons steentje bijdragen om mensen of groepen vrij te schrijven, die opkomen voor hun rechten of die van anderen. En het werkt. In het afgelopen jaar werden zo zeven mensen terug in vrijheid gesteld.

Met onze kapelgemeenschap komen we samen **na de viering op zondag 7 januari 2024**. Op die dag worden ook de kaarsen van Amnesty aangeboden.

[Terug naar inhoudstafel](#)

Missing Peace: een puzzel met een missend stukje voor SOS Kinderdorpen

door Delphine Jacquemart

Delphine Jacquemart introduceert 'The Missing Peace', een puzzel met een missie en het perfecte eindejaarsgeschenk waarvan alle winst naar SOS Kinderdorpen gaat.

Opgepast: de puzzel heeft effectief een stukje dat ontbreekt - het 'missing piece'. Dat symboliseert niet alleen een uitdagend raadsel, maar onthult ook de missie van SOS Kinderdorpen België.

Wie is Delphine?

Delphine, afkomstig uit het Leuvense en nichtje van kerkganger Els Coremans, heeft haar liefde voor woordspelingen en puzzelen gecombineerd met de toewijding om organisaties zoals SOS Kinderdorpen te ondersteunen.

“Ik omarm het circulaire idee dat puzzelen, vaak thuis in een gezellige sfeer, bijdraagt aan een warme thuis voor alle kinderen en jongeren. Puzzelen biedt niet alleen ontspanning, maar is ook een perfecte gelegenheid om mensen actiever te betrekken in het verhaal waar SOS Kinderdorpen achter staat”.

Puzzelen voor het goede doel

Specifiek gaat alle winst van dit initiatief naar de Scheutsite in Kessel-lo. Samen met de Stad Leuven wil SOS Kinderdorpen de site omtoveren tot een veilige thuis voor jongeren op de vlucht. Vandaag zijn er al twee opvangprojecten, dit najaar komen er nog eens twee bij, goed voor twintig jongeren en 25 gezinnen op de vlucht.

Vanuit die veiligheid helpt SOS Kinderdorpen hen om opnieuw verbinding te maken met de wereld rondom hen. Zonder zorgen zullen ze niet gauw zijn, maar met de warme steun en een duurzaam sociaal netwerk hoeven ze hun zorgen alvast niet alleen te dragen.

Ondersteun jij mee?

Ben je op zoek naar een ontspannende bezigheid tijdens de koude winterdagen of een origineel geschenk voor de feestdagen? Puzzelen staat bekend om het verminderen van stress en het verbeteren van het denkvermogen.

Delphine voegt een vernieuwend aspect toe aan haar puzzel door het ontbrekende puzzelstuk. Dat geeft een extra dimensie aan de puzzelervaring en draagt ook bij in het leven van kinderen die opgroeien in moeilijke omstandigheden.

De puzzel is verkrijgbaar voor 30 euro en kan worden besteld via de website van [Missing Peace](https://missingpeace.be).

hello@missingpeace.be

+32 470 96 52 01

NVDR: Op de website staat aangegeven dat bij de puzzel een envelop gevoegd is, waarin je het 'missing piece' kan vinden. Het is natuurlijk de bedoeling om die envelop enkel te openen nadat je de puzzel gemaakt hebt.

Terug naar inhoudstafel

Vacatures Welzijnszorg

aangebracht door Ides Nicaise

Welijnszorg vzw is een sociaal-culturele beweging die zich samen met vrijwilligers, sociale organisaties en mensen in armoede inzet voor een samenleving waarin rechtvaardigheid, solidariteit en barmhartigheid op een breed draagvlak kunnen steunen. Gezocht worden:

1. Boekhouder en officemanager (80% - M/V/X)

Profiel: <https://welzijnszorg.be/boekhouding-en-personeelsadministratie-0>

2. Educatief medewerker/regioverantwoordelijke Brussel-Halle-Vilvoorde

Profiel: <https://welzijnszorg.be/regioverantwoordelijke-educatief-medewerker>

Terug naar inhoudstafel

En tot slot

Kerst 2023

door Kris Gelaude

Als God
onder de mensen komt
dan is het altijd anders
dan gedacht.
Nooit indrukwekkend
of met veel vertoon
zoals de groten doen.
Maar naamloos,
ongezien en stil.

Daar moeten wij Hem zoeken
waar niemand het verwacht.
Op plekken onherbergzaam.
In kamers, vaak vergeten, kil.
Of daar waar mensen zoekend
onderweg zijn.
Maar ook waar haardvuur brandt
voor wie dat nodig heeft.
Waar liefde heelt
en altijd weer verbindt.
En in de vragen van een kind.

Menswording gebeurt niet
buiten ons.
Wij hebben die zelf in handen.

